

TEORIA I TECNICA DEL LENGUATGE RADIOFONIC

Còdig: 20762

Curs: 96-97

Objectius: Coneixement introductor a la teoria del llenguatge radiofònic. Formació teoric-pràctica en l'ús dels diferents elements que configuren el llenguatge radiofònic.

Descripció del contingut: Estudi i capacitació en els sistemes del llenguatge radiofònic. Teoria, producció/realització i anàlisi de productes radiofònics.

PROGRAMA TEORIC

Tema 1.- El llenguatge radiofònic

- 1.1. Aspectes conceptuals del llenguatge radiofònic
- 1.2. Definició
- 1.3. El codi
- 1.4. La funció semàntica
- 1.5. La funció estètica

Tema 2.-El llenguatge verbal

- 2.1. Característiques estructurales específiques: claredat, senzillez, redundància, descripció,...
- 2.2. Característiques expressives
- 2.3. Sentit estètic/Sentit semàntic
- 2.4. El ritme de la paraula

Tema 3.- El llenguatge musical

- 3.1. Perspectiva físco-acústica del llenguatge musical
- 3.2. Característiques expressives específiques
- 3.3. Funcions del llenguatge musical
- 3.4. Tècniques de realització
- 3.5. La senyalització

Tema4.- Els efectes sonors

- 4.1. Definició
- 4.2. Sentit denotatiu/sentit connotatiu
- 4.3. font sonora/Objecte sonor
- 4.4. Funció descriptiva ambiental
- 4.5. Funció descriptiva expressiva
- 4.6. Funció narrativa

Tema 5.- El silenci

- 5.1. Definició
- 5.2. El silenci expressiu
- 5.3. El silenci narratiu
- 5.4. El silenci interactiu

Tema 6- El guió radiofònic

- 6.1. Definició
- 6.2. Tipologia del guió: literari i tècnic
- 6.3. Estils de guions: americà i europeu
- 6.4. Tipus de guió/tipus de programa

Tema 7 .-El muntatge radiofònic

- 7.1. Definició
- 7.2. La yuxtaposició dels sistemes sonors
- 7.3 La simultaneïtat dels sistemes sonors
- 7.4. Tècniques de realització del muntatge radiofònic
- 7.5. La codificació del muntatge radiofònic

Tema 8: El muntatge music-verbal

- 8.1. La interrelació música i paraula
- 8.2. L'ambientació musical
- 8.3. L'expressió music-verbal
- 8.4. La sincronia música-paraula

Tema 9: La planificació sonora

- 9.1. Definició
- 9.2. Funció estètica
- 9.3. Funció semàntica
- 9.4. Plans sonors

Tema10- La construcció de l'espai sonor

101 Creació d'espai sonor

10.2. La direcció

10.3. El moviment.

Tema 11.- El temps radiofònic

11.1. Definició

11.2. Producció del temps radiofònic. La continuïtat temporal

11.3. Tècniques de creació de temps radiofònic

11.4. La seqüència sonora

11.5. El canvi d'escena. El paral·lelisme.

Tema 12- Les imatges auditives

12.1. Definició

12.2. La percepció radiofònica: acte fisiològic, acte comunicatiu, acte psicològic

12.3. Construcció d'imatges auditives

12.4. Univers referencial/Univers mass mediàtic/Univers perceptiu

BIBLIOGRAFIA BASICA:

- ARNHEIM, R. Estética radiofónica. Gustavo Gili, Barcelona, 1980
BALSEBRE, A., El lenguaje radiofónico. Ed. Cátedra, Madrid, 1994
BELTRAN MONER, La ambientación musical. IORTV, Madrid, 1984
FUZELLIER, E., Le langage radiophonique. IHEC, París, 1965

BIBLIOGRAFIA RECOMENDADA:

- BAREA, P., Redacción y guiones. Servicio Editorial Universidad del País Vasco, Bilbao, 1992
BAREA, P., La estirpe de Sautier. La época dorada de la radionovela en España (1924-1964). El País Aguilar, 1994, Madrid
CEBRIAN HERREROS, M., Información radiofónica. Mediación técnica, tratamiento y programación. Ed. Síntesis, Madrid, 1994
MCLEISH, R., Técnicas de creación y realización en radio. IORTV, Madrid, 1983
MERAYO PEREZ, A., Para entender la radio. Publicaciones Universidad Pontificia de Salamanca, 1992.
ORTIZ, M. A., y MARCHAMALO, J., Técnicas de comunicación en radio. Paidós Ibérica, S.A., Barcelona, 1994
ORTIZ, M. A., y VOLPINI, F., Diseño de programas en radio. Paidós Ibérica, Barcelona, 1995
PERONA, J., El ritmo en la expresión radiofónica. Tesis Doctoral, U.A.B. Bellaterra, 1992
PIERCE, J.R., Los sonidos de la música. Labor, Barcelona, 1985
SCHULBERG, Bob, Publicidad radiofónica. McGraw-Hill, México, 1992
TERRON, José Luís, El silencio en la radio. Tesis Doctoral, U.A.B. Bellaterra, 1990

SISTEMA D'AVUACIO

- Avaluació continuada: és necessari fer un seguiment exhaustiu del curs, realitzant el programa de pràctiques i un examen final teòric-pràctic.

-Avaluació final: examen teòric i pràctic final.

PROGRAMA DE PRÀCTIQUES. COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL: CURS 96-97

1. Redacció i locució d'un text descriptiu. (Pràctica individual)
2. Selecció musical de temes que mostrin sensacions o emocions contraposades. Posteriorment els alumnes hauran de redactar un text descriptiu que superposaran als temes musicals escollits. (Grup de dos alumnes)
3. Enregistrament d'una història on apareguin les funcions descriptives de la música. (Pràctica en grup de 4 o 5 alumnes)
4. Enregistrament d'una història produïda exclusivament amb efectes sonors. (Pràctica en grup de 4 o 5 alumnes)
5. Enregistrament d'una història amb paraula, música, efectes i silenci. Les funcions són establides pels alumnes. (Pràctica en grup de 4 o 5 alumnes)
6. Enregistrament de dues caretes d'entrada per grup. (Pràctica en grup de 4 o 5 alumnes)
7. Enregistrament d'un muntatge radiofònic entorn les principals emissores radiofòniques de programació convencional. (Pràctica en grup de 4 o 5 alumnes)
8. Enregistrament d'una història amb l'objectiu de treballar la creació d'espai en la modalitat: punt aquí fixe. (Pràctica en grup de 4 o 5 alumnes)
9. Enregistrament d'una història amb l'objectiu de treballar la creació d'espai en la modalitat: punt aquí mòvil. (Pràctica en grup de 4 o 5 alumnes)
10. Enregistrament d'una història amb l'objectiu de treballar la construcció temporal en les seves dues modalitats: continuïtat temporal i paral·lelisme. (Pràctica en grup de 4 o 5 alumnes)
11. Enregistrament d'una història que englobi els aspectes més significatius treballats al llarg del curs. (Pràctica en grup de 4 o 5 alumnes) Aquesta pràctica és puntuable ja que es considera el resultat final de l'avaluació continuada pel que fa a la part pràctica del curs.

Totes les pràctiques realitzades pels alumnes seràn comentades pel professor/a. De fet, cada sessió de laboratori reserva part del temps per a l'audició conjunta de les produccions radiofòniques del dia.

